

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності «Фінанси та кредит»
на тему: **«Акцизний податок у податковій системі України»**

Виконавець:

студент факультету фінансів та банківської
справи

Смирнова Анастасія Сергіївна

_____
/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

Волохова Ірина Семенівна

_____
/підпис/

ОДЕСА – 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дипломного дослідження обумовлена проблемами визначення оптимальних ставок податку, переліку підакцизних товарів і бази оподаткування, усунення недоліків у процедурах адміністрування податку до бюджету.

Мета дослідження є висвітлення теоретичних засад акцизного оподаткування та надання практичних рекомендацій щодо його удосконалення в Україні.

Завдання дослідження:

- розглянути сутність, призначення та види акцизів;
- дослідити передумови виникнення і розвитку акцизного оподаткування;
- сформулювати принципи та особливості справляння акцизного податку;
- здійснити моніторинг надходжень від акцизів до бюджетів України;
- оцінити вплив акцизного оподаткування на вітчизняних товаровиробників;
- розглянути світовий досвід акцизного оподаткування та можливість його імплементації в українську практику;
- розробити напрями удосконалення акцизного оподаткування в Україні.

Об'єкт дослідження є акцизи як один з видів загальнодержавних непрямих податків.

Предмет дослідження є сукупність відносин, що виникають в процесі справляння акцизного податку до бюджету.

Методи дослідження. Метод ретроспективного аналізу – для встановлення тенденцій розвитку акцизного податку; аналізу і синтезу – для деталізації предмета дослідження та взаємопоєднаного вивчення його складових; розрахунково-аналітичний – для виконання аналітичних розрахунків та оцінки ефектів від функціонування акцизного податку; порівняння – для співставлення тенденцій розвитку акцизного податку в різних країнах; логічного узагальнення – для обґрунтування підходів та пропозицій щодо удосконалення системи акцизного оподаткування в Україні; графічний і табличний – для забезпечення виконання аналізу та подання його результатів.

Інформаційна база дослідження: праці вітчизняних та зарубіжних вчених, присвячені проблематиці акцизного оподаткування; Податковий кодекс України та інші законодавчі та нормативні акти; наукова література та електронні ресурси з питань акцизного оподаткування, офіційні звіти Державної казначейської служби України, Державної служби статистики України, нормативно-правові акти.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (54 найменувань) та одного додатку. Загальний обсяг роботи становить 82 сторінки. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 23 таблиці, 19 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретико-методологічні аспекти системи акцизного оподаткування*» розглянуто характеристику акцизного податку, його історичні передумови виникнення та розвитку, а також механізм справляння акцизного податку..

У другому розділі «*Оцінювання ефективності акцизного оподаткування в Україні*» проаналізовано динаміку надходжень акцизного податку до Зведеного бюджету України та фіскальну ефективність податку, оцінений вплив акцизного податку на розвиток вітчизняних підприємств.

У третьому розділі «*Шляхи вдосконалення акцизного оподаткування в Україні*» запропоновано досліджений зарубіжний досвід акцизного оподаткування та можливість його імплементації в українську практику, запропоновано шляхи вдосконалення акцизного оподаткування в Україні.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Впродовж останніх років фіскальна роль акцизного податку зменшується, що підтверджується динамікою питомої ваги акцизного податку у ВВП та динамікою питомої ваги акцизного податку у доходах Зведеного бюджету України.
2. Основні завдання, що наразі стоять перед податковими органами це підвищення ефективності адміністрування акцизного податку та наближення податкового законодавства України до норм та вимог Європейського Союзу.

АНОТАЦІЯ

Смирнова А. С. «Акцизний податок у податковій системі України».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «6.030508 Фінанси і кредит».

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти системи акцизного оподаткування, її переваги та недоліки. Розглянуто розвиток акцизного оподаткування та розкрито механізм справляння акцизного податку в Україні. Проаналізовано надходження акцизного податку до доходів Зведеного бюджету України, проведено оцінку ефективності податку на розвиток вітчизняних підприємств.

Запропоновано напрями вдосконалення механізму справляння акцизного податку в Україні, а саме: запровадження електронних акцизних марок; створення електронної системи контролю за обігом підакцизних товарів; врегулювання правил щодо отримання на анулювання ліцензій стосовно діяльності з підакцизними товарами; гармонізування ставок та об'єктів оподаткування, спираючись на вимоги Європейського Союзу.

Ключові слова: акцизний податок, податкові надходження, доходи Зведеного бюджету, фінансова ефективність, ставки акцизного податку.

ANNOTATION

Smyrnova A., « Excise tax in the tax system of Ukraine»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty «6.030508 Finance and credit»

Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical aspects of the excise tax system, its advantages and disadvantages. The development of excise taxation is considered and the mechanism of excise tax collection in Ukraine is revealed. The article analyzes the excise tax revenues from the Consolidated budget of Ukraine, assesses the effectiveness of the tax on the development of domestic enterprises.

Suggestions for improving the mechanism for collecting excise tax in Ukraine, namely: the introduction of electronic excise stamps; the creation of an electronic system of control over the turnover of excisable goods; the regulation of the rules for obtaining the cancellation of licenses for activities with excisable goods; harmonization of rates and objects of taxation, based on the requirements of the European Union.

Keywords: excise tax, tax revenues, consolidated budget revenues, fiscal efficiency, excise tax rates.